

29. ročník brněnské konference *Církev a stát* v září 2023 mimořádně úspěšný

Ve čtvrtek 7. září 2023 se na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně konal 29. ročník konference **Církev a stát**, jehož pravidelným cílem je celonárodní rozprava o historii a současném vývoji kanonického a konfesního práva.

Konferenci jako vždy uspořádala Katedra ústavního práva a politologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity a Společnost pro církevní právo, ta ve spolupráci pražského ústředí a brněnské místní skupiny této společnosti.

V předvečer konference se její organizátoři sešli v restauraci *Grandhotelu Brno* na Benešově třídě. Během večere doladili poslední organizační detaily a v příjemné atmosféře setrvali v přátelském rozhovoru až do pozdních večerních hodin.

Na začátku konference, která byla zahájena přesně v 9.00, přivítal účastníky vyučující konfesního práva na brněnské fakultě JUDr. Ing. Bc. Jaroslav Benák, Ph.D., z Katedry ústavního práva a politologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity a prof. Jiří Rajmund Tretera z Katedry právních dějin Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Prof. Tretera jménem celé Společnosti gratuloval dr. Benákovi k letošnímu úspěšnému absolvování bakalářského studia teologie na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

První konferenční blok, moderovaný doc. Zábodem Horákem z Katedry právních dějin pražské právnické fakulty, byl věnován novému trestnímu právu katolické církve latinské.

První přednášku na téma **Nové trestné činy v aktuálním znění CIC/1983** pronesl Mgr. Jakub Nagy, interní doktorand na téže katedře.

Následoval příspěvek dr. Bartoloměje Čačíka, hlavního vyučujícího kanonického práva na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy, místopředsedy Metropolitního soudu v Praze, s názvem **Kánon 1311 § 2: vstupní brána do novelizované VI. knihy CIC/21**. Dr. Čačík představil právně-filosofické zásady ukládání trestů v kanonickém právu. Zkratka CIC/21 značí CIC/1983 ve znění novely z roku 2021. Je to vtipné označení, kterým se dává najevo, jak podstatně

se mění přístup zákonodárce k uplatňování trestního práva v církvi. Takže po této novele jde o zákoník podstatně změněný.

JUDr. Veronika Pétiová, PhD., z Ústavu kanonického práva Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě a Metropolitního soudu v Bratislavě hovořila o **Rezervovaných deliktech v kompetenci Apoštolské penitenciárie**, prvního ze tří soudů Apoštolského stolce. Trochu více jsme se dověděli o rozdílu mezi rozhodováním na veřejném fóru a fóru svědomí v katolické církvi.

Dalším řečníkem byl prof. Damián Němec OP, vedoucí Katedry církevních dějin a církevního práva Cyrilmetodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, který vystoupil s příspěvkem **Modifikace sankce samočinného propuštění z řeholního institutu**.

První blok konference uzavřel dr. Šimon Polívka, ochránce spravedlnosti a obhájce svazku u diecézního soudu v Litoměřicích, jenž pojednal o **trestném činu nahrávání zpovědi, jeho skutkových podstatách a vývoji v trestním právu**.

Po krátké přestávce pokračoval druhý blok konference nazvaný novinky v kanonickém a církevním právu, moderovaný JUDr. Jaroslavem Benákem. Jako první vystoupila JUDr. Michaela Petreková s příspěvkem **Církev a právní status nenarozeného lidského života** a podpořila stanovisko božského zjeveného a přirozeného práva chránit život každého člověka od počátku do konce, jak jej katolická církev ve své zásadovosti a poslušnosti ke Stvořiteli promítá do kanonického práva a ani jinak nemůže.

O **změnách v trestním právu východních katolických církví po vydání motu proprio Vocare peccatores** z 20. března 2023 pojednal doc. Jiří Dvořáček, soudce Metropolitního církevního soudu v Praze.

Vyvrcholení druhého přednáškového bloku a uzavření církevněprávní části konference představovala prezentace JUDr. Adama Csukáse, Ph.D., právníka Českobratrské církve evangelické, na téma **Řád pastýřské služby Českobratrské církve evangelické**. Následovala krátká diskuse.

Poslední blok přednášek byl věnován výhradě svědomí. Moderovala jej JUDr. Kamila Abbasi, Ph.D., vyučující konfesního práva na Právnické fakultě Masarykovy univerzity.

Jako první vystoupil advokát JUDr. Jakub Kříž, Ph.D., s právně-filosofickým příspěvkem **Svoboda neúčasti u Davida Oderberga**.

Poté Jakub Novák, student brněnské právnické fakulty, prezentoval téma **Výhrada svědomí advokáta jako možnost ukončení právního zastoupení klienta.**

Předposlední přednášku pronesl prof. Filip Křepelka, vedoucí Katedry mezinárodního a evropského práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, s názvem **Přemýšlení o výhradě svědomí v českém zdravotnictví.**

Konferenci jako obvykle uzavřel JUDr. Michal Lamparter, Ph.D., otec-zakladatel brněnské konference Církev a stát. Krátce pohovořil na téma **výhrada svědomí.**

Na závěr posledního bloku účastníci živě diskutovali. Shodli se, že pojem „přerušení těhotenství“ je nesmyslný. Nelze hovořit o přerušení tam, kde nelze pokračovat. Ukončení života nenarozeného dítěte by mělo být jak v právních předpisech České republiky, tak i v právnické výuce jakož i v obecné mluvě nahrazeno jiným, přesnějším označením. Tak „ukončení těhotenství“ nebo rovnou „potrat“.

Konferenci se zúčastnilo celkem 45 osob. Vybrané příspěvky budou publikovány ve vědeckém časopise Revue církevního práva.

Jakub Nagy, Jiří Rajmund Tretera, Záboj Horák